Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

26 януари 2017 година*

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Белгийски, германски, френски, италиански, нидерландски и австрийски пазар на оборудване за баня — Координиране на продажните цени и обмен на чувствителна търговска информация — Регламент (ЕО) № 1/2003 — Член 31 — Задължение за мотивиране“

По дело C-609/13 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 21 ноември 2013 г.,

Duravit AG, установено в Хорнберг (Германия),

Duravit SA, установено в Бишвилер (Франция),

Duravit BeLux SPRL/BVBA, установено в Оверейсе (Белгия),

за които се явяват U. Soltész и C. von Köckritz, Rechtsanwälte,

жалбоподатели,

като другите страни в производството са:

Европейска комисия, за която се явяват F. Castillo de la Torre и L. Malferrari, в качеството на представители, подпомагани от A. Böhlke, Rechtsanwalt, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

Съвет на Европейския съюз,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: A. Tizzano, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на председател на първи състав, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (докладчик) и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат M. Wathelet,

секретар: K. Malacek, администратор,

* Език на производството: немски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 10 септември 2015 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 ноември 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Duravit AG, Duravit SA и Duravit BeLux SPRL/BVBA искат отмяна на решението на Общия съд на Европейския съюз от 16 септември 2013 г., Duravit и др./Комисия (T-364/10, непубликувано, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2013:477), в частта му, с която Общият съд уважава само частично жалбата им за частична отмяна на Решение C(2010) 4185 окончателен на Комисията от 23 юни 2010 г. относно производство по член 101 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/39092 — Оборудване за баня) (наричано по-нататък „спорното решение“), и при условията на евентуалност — намаляване на наложената им с това решение глоба.

Правна уредба

2 Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС и 102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), гласи в член 31:

„Съдът разполага с [правомощия за пълен съдебен] контрол върху решения, с които Комисията е [наложила глоба] или [периодична имуществена санкция]. Той може да отмени, намали или увеличи наложената [глоба] или [периодична имуществена санкция]“.

Фактите по спора и спорното решение

3 Фактите по спора са изложени в точки 1—25 от обжалваното съдебно решение и могат да бъдат обобщени, както следва.

4 Жалбоподателите са производители на керамични изделия.

5 Със спорното решение Комисията установява, че е налице нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3) в сектора на оборудването за баня. Това нарушение, в което са участвали 17 предприятия, е протекло в различни периоди от време между 16 октомври 1992 г. и 9 ноември 2004 г. под формата на съвкупност от антиконкурентни споразумения или съгласувани практики на белгийска, германска, френска, италианска, нидерландска и австрийска територия.

6 На 15 юли 2004 г. Masco Corp. и дъщерните му дружества, сред които Hansgrohe AG, което произвежда кранове и фитинги, и Hüppe GmbH, което произвежда душ кабини, уведомяват Комисията за наличието на картел в сектора на оборудването за баня и искат да бъдат освободени от глоби на основание Известието на Комисията относно освобождаването от глоби и намаляването на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3) или поне размерът на глобите, които могат да им бъдат наложени, да бъде намален.

7 На 9 и 10 ноември 2004 г. Комисията прави внезапни проверки в помещенията на няколко дружества и национални професионални сдружения, които извършват дейност в сектора на оборудването за баня. След като между 15 ноември 2005 г. и 16 май 2006 г. тя отправя искания за предоставяне на информация до въпросните дружества и сдружения, включително до жалбоподателите, на 26 март 2007 г. Комисията приема изложение на възраженията, за което изпраща уведомление и на последните. В периода от 15 ноември 2004 г. до 20 януари 2006 г. няколко предприятия, сред които жалбоподателите не попадат, са поискали да бъдат освободени от глоби или размерът на глобите им да бъде намален.

8 С писмо от 31 юли 2007 г. жалбоподателите изпращат на Комисията забележките си по изложението на възраженията от 26 март 2007 г.

9 След като от 12 до 14 ноември 2007 г. е проведено изслушване, а на 9 юли 2009 г. е изпратено писмо с изложение на фактите, в което им е обърнато внимание на някои доказателства, с които Комисията смята да обоснове приемането на окончателно решение, на 23 юни 2010 г. тя приема спорното решение.

10 В спорното решение Комисията приема, че установеното нарушение се състои, първо, в координиране от производителите на оборудване за баня на годишните повишения на цените и на други ценообразуващи елементи по време на редовни срещи в рамките на национални професионални сдружения, второ, в определяне или координиране на цените по повод на конкретни събития като повишението на цените на суровините, въвеждането на еврото, както и въвеждането на пътни такси в Германия, и трето, в съобщаване и обмен на чувствителна търговска информация. Тези практики съответствали на повтарящ се модел, за който се установява, че е еднакъв в шестте държави членки, обхванати от разследването на Комисията. Определянето на цените в сектора на оборудването за баня следвало годишен цикъл, по-точно производителите определяли своите ценови листи, които оставали в сила най-общо за една година и на тях се основавали отношенията с търговците на едро.

11 Комисията установява също, че описаните по-горе практики са част от общ план, насочен към ограничаване на конкуренцията между адресатите на спорното решение, и че притежават белезите на единно продължено нарушение, приложното поле на което покрива три подгрупи продукти, а именно крановете и фитингите, душ кабините и аксесоарите към тях, както и керамичните изделия (наричани по-нататък „трите подгрупи продукти“), и обхваща белгийската, германската, френската, италианската, нидерландската и австрийската територия. По отношение на организацията на картела Комисията посочва, че съществуват национални професионални сдружения, чиито членове покриват всичките три подгрупи продукти и които тя нарича „координиращи организации“, национални професионални сдружения, чиито членове осъществяват дейност, свързана с поне две от трите подгрупи продукти, които тя нарича „мултипродуктови сдружения“, както и специализирани сдружения, чиито членове осъществяват дейност, свързана с една от трите подгрупи продукти. Накрая Комисията установява наличието на главна група предприятия, участващи в картела в различни държави членки и в рамките на координиращи организации и на мултипродуктови сдружения.

12 Що се отнася до участието на жалбоподателите в установеното нарушение, първо, Комисията изтъква, че макар да са преди всичко производители на керамични изделия, докато е траело нарушението, те все пак са знаели за различните гами продукти, предмет на нарушението, предвид участието им в тайните срещи на координиращата организация в Германия IndustrieForum Sanitär, преди Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie (наричана по-нататък „IFS“), която покрива трите подгрупи продукти. Второ, по отношение на географския обхват на картела Комисията приема, че през периодите на участие в него жалбоподателите, бидейки членове на IFS, на Fachverband Sanitärkeramische Industrie, координираща организация на сдружението, специализирано в подгрупата на керамичните продукти в Германия (наричана по-нататък „FSKI“), на Vitreous China-group, сдружение, специализирано в подгрупата на

керамичните продукти в Белгия (наричано по-нататък „VCG“), и на Association française des industries de céramique sanitaire, сдружение, специализирано в подгрупата на керамичните продукти във Франция (наричано по-нататък „AFICS“), са участвали пряко в установеното нарушение на белгийска, германска и френска територия. Комисията приема, че няколко обективни улики доказват, че жалбоподателите са можели разумно да имат съмнения относно географския обхват на установеното нарушение не само на белгийска, германска и френска, но и на италианска и австрийска територия. Що се отнася до нидерландската територия, Комисията посочва, че не смята, че след 1999 г. е налице картел в Нидерландия.

13 За определяне на размера на глобата, наложена на всяко предприятие, Комисията се основава на Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“). Тя определя основния размер на глобата, като уточнява, че за всяко предприятие изчислението се основава на продажбите му по съответна държава членка, умножени по броя на годините на участие в нарушението, установено във всяка държава членка и за засегнатата подгрупа продукти, поради което се отчитало това, че някои предприятия са упражнявали дейността си единствено в някои държави членки или само в една от трите подгрупи продукти.

14 Що се отнася до тежестта на нарушението, Комисията определя коефициента в размер на 15 %, като взема предвид четири критерия за преценка на въпросното нарушение, а именно естеството на твърдените действия, комбинираните пазарни дялове, географския обхват и извършването на нарушението. Освен това Комисията определя коефициента за умножение, който трябва да се приложи поради продължителността на нарушението към основния размер, определен за жалбоподателите, в размер на 4,33 за Германия, 3 за Белгия и 0,66 за Франция. Накрая, за да възпре въпросните предприятия да участват в практиките на тайни споразумения, каквито са тези, предмет на спорното решение, Комисията решава да увеличи основния размер на глобата с още 15 %.

15 След като определя основния размер, Комисията разглежда дали има отегчаващи или смекчаващи обстоятелства, които могат да обосноват корекция на този размер. Същата не приема никакво отегчаващо или смекчаващо обстоятелство по отношение на жалбоподателите и след прилагането на тавана от 10 % от оборота глобата, наложена на жалбоподателите в член 2 от спорното решение, е в размер на 29 266 325 EUR.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

16 На 2 септември 2010 г. жалбоподателите подават в секретариата на Общия съд жалба за частична отмяна на спорното решение, като изтъкват девет основания.

17 Първите шест основания са насочени към частичната отмяна на спорното решение и съответно са изведени, първото, от неспазване на изискванията за доказване на нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС, второто, от една страна, от нарушение на правото на защита на жалбоподателите, и от друга страна, от грешка в преценката, що се отнася до твърдяното участие на жалбоподателите в мултипродуктов картел в сектора на оборудването за баня, третото, от грешка в преценката, що се отнася до твърдяното участие на жалбоподателите в нарушение на правилата за конкуренция в сектора на керамичните изделия в Германия, четвъртото, от грешка в преценката, що се отнася до твърдяното участие на жалбоподателите в съгласуване на цените в Белгия и Франция, петото, от грешка в преценката, що се отнася до квалифицирането на разглежданите практики като единно и продължено нарушение, и шестото, от нарушение на правото на изслушване поради продължителността на административната процедура между изслушването на жалбоподателите и приемането на спорното решение.

18 Седмото основание е изведено от незаконосъобразността на член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003 и на Насоките от 2006 г. и съдържа две възражения за незаконосъобразност.

19 Осмото и деветото основание, предявени при условията на евентуалност, са насочени към намаляване на размера на глобата и съответно са изведени, както следва: осмото — от неотчитане, с оглед определянето на основания размер на глобата, на по-малката тежест на участието им спрямо тази на останалите участници в установеното нарушение, и деветото — от непропорционалния характер на окончателния размер на наложената им глоба вследствие на прилагането на тавана от 10 % от оборота.

20 С обжалваното съдебно решение в точка 338 от него Общият съд уважава само частично основания от второ до четвърто, разгледани в светлината на първото основание, като приема, че Комисията е допуснала грешка в преценката, като е заключила, че жалбоподателите са участвали в установеното нарушение на италианска, нидерландска и австрийска територия. Вследствие на това в точки 352—357 от решението си Общият съд уважава частично исканията, имащи главно за цел частичната отмяна на спорното решение.

21 Що се отнася до исканията, предявени при условията на евентуалност, за намаляване на размера на наложената на жалбоподателите глоба, в точки 376 и 384 от обжалваното съдебно решение Общият съд, на първо място, отхвърля по същество осмо и девето основание, с които жалбоподателите изтъкват, че методът за изчисляване на основния размер на глобата не спазва принципите на равно третиране и персонализиране на наказанията и че окончателният размер на наложената им глоба е непропорционален и неравностоен.

22 На второ място, на основание на правомощието си за пълен съдебен контрол Общият съд приема в точки 385 и 386 от обжалваното съдебно решение, че не е обосновано да намали размера на глобата от 29 266 325 EUR, наложена на жалбоподателите, и че този размер представлява подходяща санкция с оглед на продължителността и тежестта на разглежданото нарушение.

Искания на страните

23 Жалбоподателите искат от Съда:

— да отмени обжалваното съдебно решение, доколкото подадената им до Общия съд жалба е била отхвърлена,

— да отмени съгласно член 263, четвърта алинея ДФЕС член 1, параграф 1 и членове 2 и 3 от спорното решение в частта им, която се отнася до тях,

— при условията на евентуалност, да се отмени или намали значително размерът на глобата,

— при условията на евентуалност, да се отмени обжалваното съдебно решение и да се върне делото на Общия съд, за да може той да постанови ново решение в съответствие с правната преценка на Съда, и

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

24 Комисията иска от Съда:

— да отхвърли жалбата и

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

По жалбата

25 В подкрепа на жалбата си до Съда жалбоподателите изтъкват шест основания.

По първото основание

26 С първото си основание, разделено на две части, жалбоподателите изтъкват нарушение на член 31 от Регламент № 1/2003, на презумпцията за невиновност и на правото на справедлив съдебен процес, установено в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) и в Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“) в резултат на отказа да се упражни пълен съдебен контрол, както и нарушение на задължението за мотивиране.

По първата част на първото основание

– Доводи на страните

27 В първата част на първото основание, която се отнася по-специално до точки 48, 55, 98, 109, 113, 132, 146, 192, 195, 201, 293 и 308 от обжалваното съдебно решение, жалбоподателите поддържат, че Общият съд е нарушил член 31 от Регламент № 1/2003, като е отказал да упражни пълен съдебен контрол върху фактическите и правните констатации, направени от Комисията в спорното решение.

28 Жалбоподателите смятат, че Общият съд се е задоволил да упражни контрол върху това дали те действително упрекват Комисията, че е допуснала грешка в преценката. От няколко точки от обжалваното съдебно решение ставало ясно, че Общият съд възнамерява да упражни контрол върху спорното решение от правна и материална страна единствено доколкото са формулирани конкретни оплаквания и когато е доказано едновременно с това, че констатациите във въпросното решение са погрешни. При липса на подобно доказване Общият съд приел разглежданите констатации на Комисията за безспорни, при положение че те са били изрично оспорени. Така Общият съд се основал на презумпция за точността на материалните констатации и за основателността на доводите на Комисията. Всъщност Общият съд избегнал да упражни контрол върху всички елементи на спорното решение и се отказал от възможността да замести собствената си преценка с тази на Комисията. Що се отнася до правните констатации, в съответствие с принципа iura novit curia самият Общ съд бил длъжен да направи правни квалификации, а не просто да провери дали Комисията е допуснала грешки в това отношение.

29 От своя страна Комисията подчертава, че пълният съдебен контрол се отнася само до наложената санкция, по отношение на която той допълва контрола за законосъобразност. Пълният съдебен контрол нямал за задача да замести контрола за законосъобразност, така че Общият съд да трябва, при поискване, да замести собствената си преценка с тази на Комисията, по отношение както на констатирането на фактите, така и на правната им квалификация. Общият съд правилно констатирал, че пълният съдебен контрол не означава служебен такъв.

– Съображения на Съда

30 Съгласно постоянната съдебна практика контролът за законосъобразност, предвиден в член 263 ДФЕС, предполага съдът на Съюза да упражнява контрол върху спорното решение, както от правна, така и от фактическа страна, с оглед на наведените от жалбоподателя доводи, и да има право да преценява доказателствата, да отменя това решение и да изменя размера на глобите (вж. решение от 10 юли 2014 г., Telefónica и Telefónica de España/Комисия, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, т. 53 и цитираната съдебна практика).

31 Контролът за законосъобразност се упражнява въз основа на правомощието за пълен съдебен контрол, признато на съда на Съюза по силата на член 31 от Регламент № 1/2003 в съответствие с член 261 ДФЕС. Пълният съдебен контрол оправомощава съда да излезе от рамките на обикновения контрол за законосъобразност на санкцията и да замени преценката на Комисията със своята преценка и в резултат на това да отмени, намали или увеличи наложената глоба или периодична имуществена санкция (вж. решение от 8 декември 2011 г., Chalkor/Комисия, C-386/10 P, EU:C:2011:815, т. 63 и цитираната съдебна практика).

32 Упражняването на пълния съдебен контрол обаче не е равнозначно на служебен контрол, като производството е състезателно. По принцип жалбоподателят трябва да посочи основанията за отмяна на спорното решение и да докаже, че тези основания са налице (вж. решение от 18 декември 2014 г., Комисия/Parker Hannifin Manufacturing и Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, т. 76 и цитираната съдебна практика).

33 В това отношение следва да се подчертае, че липсата на служебен контрол на цялото спорно решение не е нарушение на принципа на ефективна съдебна защита. Всъщност за спазването на този принцип не е необходимо Общият съд — който несъмнено трябва да отговори на повдигнатите основания и да упражни контрол както от правна, така и от фактическа страна — да бъде задължен да направи служебно ново пълно проучване на преписката (вж. решение от 8 декември 2011 г., Chalkor/Комисия, C-386/10 P, EU:C:2011:815, т. 66).

34 Именно с оглед на тази съдебна практика следва да се разгледа първата част на първото основание.

35 Следва да се посочи, че по същество жалбоподателите поддържат, че погрешното упражняване на съдебния контрол от страна на Общия съд, по-специално отказът му да упражни пълен съдебен контрол върху фактическите и правните констатации, направени от Комисията в спорното решение, води до погрешни заключения в няколко точки от обжалваното съдебно решение.

36 От цитираната в точки 30—33 съдебна практика обаче следва ясно, на първо място, че правомощието за пълен съдебен контрол се отнася единствено до наложената санкция, а не до спорното решение в неговата цялост, и на второ място, че нито правомощието за пълен съдебен контрол, нито контролът за законосъобразност са равнозначни на служебен контрол и при това положение не задължават Общия съд да направи ново пълно проучване на преписката, независимо от оплакванията, формулирани от жалбоподателя.

37 Тъй като първата част на първото основание почива на погрешната презумпция, че Общият съд е длъжен да упражни служебен контрол върху спорното решение в неговата цялост, тя следва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част на първото основание

– Доводи на страните

38 Във втората част на първото основание, която се отнася до точки 275, 285, 359 и 360 от обжалваното съдебно решение, жалбоподателите упрекват Общия съд, че се е задоволил да разгледа последиците от частичната незаконосъобразност на спорното решение и доводи, изтъкнати относно глобата, без да направи самостоятелна и независима преценка, като вземе предвид всички обстоятелства в конкретния случай. Поради тази причина Общият съд нарушил задължението си да упражни пълен съдебен контрол, както то е предвидено в член 31 от Регламент № 1/2003, според което е длъжен да вземе свое самостоятелно решение относно глобата с оглед на всички фактически обстоятелства и без да се ограничава до съдържанието на преписката. Като не е разгледал обаче всичките етапи на изчисляване, като не е мотивирал резултата от подобен преглед, както и като не е разгледал нито пропорционалността на глобата, нито съответствието ѝ с принципа на равно третиране спрямо глобите, наложени в паралелни производства, Общият съд допуснал нарушение на задължението си да упражни пълен съдебен контрол, както и на задължението за мотивиране.

39 Комисията изтъква, че жалбоподателите неправилно смятат, че Общият съд трябвало да се произнесе по основания, които не са били предявени или конкретизирани от жалбоподателите. Освен това по отношение на размера на глобата сам по себе си фактът, че Общият съд се е основал на Насоките от 2006 г. и е проверил тяхното прилагане, не поставя под въпрос основателността на обжалваното съдебно решение.

– Съображения на Съда

40 Безспорно е, че на Общия съд са предоставени правомощия, надхвърлящи рамките на обикновения контрол за законосъобразност на наложените от Комисията глоби, което му позволява да замести преценката на Комисията със своя преценка и в резултат на това да отмени, намали или увеличи глобата или периодичната парична санкция (вж. решение от 22 ноември 2012 г., E.ON Energie/Комисия, C-89/11 P, EU:C:2012:738, т. 124 и цитираната съдебна практика).

41 За да изпълни изискванията за пълен съдебен контрол по смисъла на член 47 от Хартата, що се отнася до глобата, съдът на Съюза е длъжен, при упражняване на предвидените в членове 261 ДФЕС и 263 ДФЕС правомощия, да разгледа всяко твърдение за нарушение, правно или фактическо, с което се цели да се докаже, че размерът на глобата не съответства на тежестта и на продължителността на нарушението (вж. решение от 18 декември 2014 г., Комисия/Parker Hannifin Manufacturing и Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, т. 75 и цитираната съдебна практика).

42 Както обаче става ясно от постоянната съдебна практика, припомнена в точка 32 от настоящото решение, упражняването на пълния съдебен контрол не е равнозначно на служебен контрол, като производството е състезателно. По принцип жалбоподателят следва да посочи основанията срещу обжалваното съдебно решение и да представи доказателства в полза на тези основания.

43 Следователно и противно на поддържаното от жалбоподателите, с изключение на абсолютните основания, Общият съд трябва не да разгледа служебно, независимо от точните основания, изтъкнати от жалбоподателите, и да вземе самостоятелно решение относно определената от Комисията глоба, а да се произнесе по представените от жалбоподателите основания.

44 Що се отнася до довода на жалбоподателите, че Общият съд е пропуснал да мотивира прегледа, който е направил на размера на наложената им глоба, Общият съд констатира най-напред в точка 362 от обжалваното съдебно решение, че отмяната на спорното решение във връзка с нарушението в Италия, Нидерландия и Австрия не може да доведе до изменение на тази глоба, тъй като за целите на изчисляването на размера на посочената глоба Комисията е взела предвид не извършените от жалбоподателите продажби в Италия, Нидерландия и Австрия, а единствено продажбите, извършени в Белгия, Германия и Франция.

45 По-нататък, в точки 368—376 от обжалваното съдебно решение Общият съд разглежда основанието, изведено от твърдените грешки, допуснати от Комисията при изчисляването на основния размер на наложената глоба, по-специално основанието относно определянето на ставка от 15 % за коефициента относно „тежестта на нарушението“. Общият съд прави извода, че предвид факта, че единното продължено нарушение, извършвано в продължение на няколко години на територията на трите засегнати държави членки и състоящо се в циклично определяне на цените, е сред най-тежките, ставка от 15 % за коефициента относно „тежестта на нарушението“ трябва да се счита за подходяща, по-специално предвид факта че ставките, предвидени за този вид нарушение, са между 0 % и 30 %.

46 Накрая, в точки 377—384 от обжалваното съдебно решение Общият съд разглежда основанието, изведено от твърдения непропорционален и неравностоен характер на наложената глоба, поради размера ѝ, който съответства на 10 % от годишния оборот на жалбоподателите. Общият съд прави извода, че предвид постоянната съдебна практика прилагането на тавана от 10 % от оборота не нарушава принципите на пропорционалност и на равно третиране.

47 В това отношение, видно от постоянната практика, Общият съд не е длъжен да прави изложение, следващо изчерпателно и едно по едно всички логически разсъждения, направени от страните по спора. Следователно мотивите могат да бъдат имплицитни, при условие че позволяват на заинтересованите лица да научат причините, поради които Общият съд не е уважил доводите им, а на Съда — да разполага с достатъчно елементи, за да упражни своя контрол (вж. решение от 11 юли 2013 г., Gosselin Group/Комисия, C-429/11 P, непубликувано, EU:C:2013:463, т. 53 и цитираната съдебна практика).

48 При тези условия се налага констатацията, че Общият съд е разгледал задълбочено основанията относно размера на наложената от Комисията глоба и е мотивирал в достатъчна степен направения от него преглед в това отношение.

49 Освен това Общият съд е този, който следва да провери доколко размерът на глобата е подходящ, и поначало, когато се произнася по правни въпроси в производство по обжалване, Съдът не е компетентен по съображения за справедливост да замества със свои изводите, направени от Общия съд при упражняване на пълния му съдебен контрол върху размера на глобите, налагани на предприятия за нарушения на правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, т. 29 и цитираната съдебна практика).

50 Следователно втората част на първото основание, както и първото основание в неговата цялост са неоснователни.

По второто основание

51 Второто основание, което съдържа две части, е изведено от нарушение на член 263 ДФЕС и на правото на ефективни правни средства за защита, предвидено в член 47, първа алинея от Хартата, поради недостатъчен преглед на констатациите на Комисията в рамките на контрола за законосъобразност и поради надхвърляне на пределите на този контрол.

По първата част на второто основание

– Доводи на страните

52 В първата част на второто основание жалбоподателите изтъкват, че Общият съд е нарушил член 263 ДФЕС и правото на ефективни правни средства за защита, доколкото им е наложил в рамките на контрола за законосъобразност, по-специално в точки 98, 146, 195, 293 и 308 от обжалваното съдебно решение, прекомерни изисквания в областта на тежестта да се привеждат факти и на доказателствената тежест. Общият съд трябвало да упражни контрол дали Комисията правилно е разтълкувала представените доказателства и дали изводите, които са направени въз основа на тях, са обосновани. В това отношение не можело да има презумпция за точността на изводите на Комисията или на правните ѝ преценки. Общият съд възложил доказателствената тежест на жалбоподателите, преди да извърши собствена преценка на множеството улики. Не можело да се очаква от жалбоподател да представи доказателства в противния смисъл на твърденията на Комисията, когато последната не е представила доказателства в подкрепа на твърденията си в спорното решение.

53 Жалбоподателите правят извод, че като е отхвърлил в точки 134, 138, 141, 144, 146, 187, 252, 293 и 308 от обжалваното съдебно решение доводите им, позовавайки се на твърдяна доказателствена тежест върху тях, Общият съд е упражнил в недостатъчна степен контрола си за законосъобразност и по този начин е нарушил член 263 ДФЕС и правото на ефективни правни средства за защита.

54 По отношение на твърдяната „презумпция за точност“ Комисията подчертава, че от съдебната практика следва, че когато Комисията се основава на доказателства, които по принцип са достатъчни, за да се докаже нарушение, засегнатото предприятие трябва да установи в достатъчна степен от правна страна, от една страна, наличието на обстоятелството, което изтъква, и от друга страна, че това обстоятелство поставя под въпрос доказателствената стойност на доказателствата, на които се позовава Комисията.

55 За разлика от жалбоподателите, Комисията смята, че тя е обосновала в достатъчна степен от правна страна спорното решение с доказателства и че жалбоподателите трябва да посочат оспорваните части, да изложат оплаквания и да представят доказателства във връзка с това. Тъй като това изискване от процесуален характер не противоречи на доказателствената тежест на Комисията, първата част на второто основание трябва да се отхвърли.

– Съображения на Съда

56 Според постоянната съдебна практика страната или органът, която/който твърди, че има нарушение на правилата за конкуренция, трябва да докаже това и предприятието или сдружението от предприятия, които навеждат довод в своя защита срещу констатация за нарушение на тези правила, трябва да докажат, че са изпълнени условията за прилагане на правилото, на което е основан този довод, така че посоченият орган тогава трябва да прибегне до други доказателства (вж. решение от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия, C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 29 и цитираната съдебна практика).

57 Макар доказателствената тежест според тези принципи да е или върху Комисията, или върху засегнатото предприятие или сдружение, фактическите обстоятелства, на които се позовава една от страните, могат да бъдат от естество да задължат другата страна да даде обяснение или оправдание, като в противен случай е позволено да се заключи, че правилата относно доказателствената тежест са спазени (вж. решение от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия, C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 30 и цитираната съдебна практика).

58 Това, което всъщност се иска от жалбоподателя в производство по обжалване пред съд, е да посочи оспорваните части от обжалваното решение, да изложи оплаквания във връзка с това и да представи доказателства, които могат да бъдат сериозни улики, чрез които да се докаже, че оплакванията му са основателни (вж. в този смисъл решение от 8 декември 2011 г., KME Germany и др./Комисия, C-272/09 P, EU:C:2011:810, т. 105).

59 В настоящия случай се налага констатацията, че Общият съд е припомнил, на първо място, в точки 90—92 от обжалваното съдебно решение, съдебната практика относно понятието „единно продължено нарушение“. На второ място, в точки 93—108 от обжалваното съдебно решение той е припомнил правилата за доказване, приложими в рамките на производствата за нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС.

60 По-точно, като се позовава на постоянната съдебна практика на Съда, Общият съд констатира в точка 97 от обжалваното съдебно решение, че след като Комисията е могла да установи, че дадено предприятие е участвало в срещи с явно антиконкурентен характер, Общият съд може, без необосновано да обръща доказателствената тежест или да нарушава презумпцията за невиновност, да прецени, че това предприятие следва да представи друго обяснение за съдържанието на тези срещи. Освен това в точка 98 от посоченото съдебно решение Общият съд припомня, че въпросното предприятие следва не само да изтъкне обстоятелство, което поставя под въпрос доказателствената стойност на доказателствата, на които се позовава Комисията, но и да представи доказателство за наличието на въпросното обстоятелство, а също и че то поставя под въпрос доказателствената стойност на доказателствата, на които се позовава Комисията.

61 При положение че в точки 111—147 от обжалваното съдебно решение Общият съд е упражнил контрол върху квалификацията на разглежданите действия като единно продължено нарушение, и като приема, че Комисията може правилно да стигне до подобна квалификация, същевременно е изискал жалбоподателите да представят доказателство за обстоятелствата, които поставят под въпрос изводите на Комисията относно тази квалификация, той не е нарушил правилата относно доказателствената тежест.

62 От изложените по-горе съображения става ясно, че първата част на второто основание трябва да се отхвърли по същество.

По втората част на второто основание

– Доводи на страните

63 Във втората част на второто основание жалбоподателите изтъкват, че Общият съд е надхвърлил пределите на контрола за законосъобразност, като е упражнил едностранен пълен съдебен контрол в техен ущърб. Те твърдят, че Общият съд е отишъл отвъд констатациите на Комисията в спорното решение и е нахвърлил пределите на контрола за законосъобразност, като е квалифицирал отново фактите, които Комисията е квалифицирала неправилно от правна гледна точка.

64 По-специално Общият съд, първо, в точка 213 от обжалваното съдебно решение преквалифицирал направената от Комисията в спорното решение квалификация по отношение на практиката за обмен на информация и я превърнал в мултипродуктово споразумение относно цените. Второ, в точки 261, 311 и 312 от обжалваното решение той придал висока доказателствена стойност на участието на жалбоподателите в срещи, които не са били предмет на разглеждане в спорното решение. Трето, в точки 235, 239 и 298 от същото обжалвано решение Общият съд приел, отхвърляйки довода на жалбоподателите, според който от доказателствата не се установява наличието на споразумения, постигнати в хода на съответните

събития, че е налице опит за постигане на съгласие като елемент от състава на нарушение на член 101 ДФЕС. Така Общият съд изходил от принципа, че „опит за споразумение“ представлява вече съгласувана практика, и приел последния в тежест на жалбоподателите. Следователно Общият съд преквалифицирал фактите спрямо квалификацията на Комисията и надхвърлил пределите на контрола за законосъобразност.

65 Комисията подчертава най-напред, що се отнася до спорните срещи, че Общият съд никъде не е разгледал съответните три срещи. По-нататък, по отношение на твърдяното преквалифициране на обмена на информация в споразумение, дори да се приеме, че това е така, това обстоятелство само по себе си не може да доведе до отмяната на обжалваното съдебно решение предвид антиконкурентния предмет на тези срещи. Понятията „споразумение“ и „съгласувана практика“ включвали форми на тайно договаряне, които имат едно и също естество и се разграничават само по своите интензивност и проявни форми. Следователно според тази институция е достатъчно да се представи доказателство за едното или другото, за да се установи нарушение на член 101 ДФЕС. Накрая, твърдяната незаконосъобразна преквалификация на спорното решение, която Общият съд направил в точки 235, 239 и 298 от обжалваното съдебно решение, била единствено предположение на жалбоподателите.

66 Ето защо според Комисията втората част на второто основание и това основание в неговата цялост следва да се отхвърлят.

– Съображения на Съда

67 Най-напред, що се отнася до довода на жалбоподателите, че Общият съд нахвърлил пределите на контрола за законосъобразност, като преквалифицирал фактите, които Комисията погрешно квалифицирала от правна гледна точка, а именно че Общият съд преквалифицирал практиките за обмен на информация относно цените в споразумение, се налага констатацията, че от точки 211 и 212 от обжалваното съдебно решение ясно може да се направи извод предвид цитираната в тях съдебна практика, че Общият съд се е позовал на практиката за обмен на информация като на съгласувана практика. Той не може да бъде упрекнат единствено поради факта че в точка 213 от обжалваното решение е употребена думата „споразумение“, че е преквалифицирал поведението, вменено на жалбоподателите.

68 От друга страна, понятията „споразумение“, и „съгласувана практика“ по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС включват от субективна гледна точка форми на тайно договаряне, които имат едно и също естество и се разграничават само по своите интензивност и проявни форми. Следователно е достатъчно доказването на съставните елементи на едната или другата от тези форми на нарушение, посочени в тази разпоредба, за да може във всеки случай последната да се приложи (вж. в този смисъл решение от 5 декември 2013 г., Solvay Solexis/Комисия, C-449/11 P, непубликувано, EU:C:2013:802, т. 52 и цитираната съдебна практика).

69 По-нататък, що се отнася до довода, че в точки 261, 311 и 312 от обжалваното съдебно решение Общият съд придал висока доказателствена стойност на някои доказателства относно участието на жалбоподателите в срещи, които не са били предмет на разглеждане в спорното решение, се налага констатацията, че от една страна, от текста на точки 206 и 264 от обжалваното съдебно решение става ясно, че Общият съд се е позовал на списъците със срещите, които се намират съответно в приложения 1 и 4 към спорното решение, а от друга страна, че точки 261 и 311 от посоченото съдебно решение изброяват всички срещи, които се намират във въпросните списъци. Въпреки че Общият съд споменава срещите на IFS от 14 ноември 2001 г. и на FSKI от 23 януари и 5 юли 2002 г., в точки 264, 311 и 312 от обжалваното съдебно решение, противно на твърдяното от жалбоподателите, той не е разгледал тези срещи и не е придал на доказателствата относно посочените срещи висока доказателствена стойност. Освен това, дори същите срещи да са споменати в пълния списък със срещи, който се намира в точка 312 от

обжалваното съдебно решение, в точка 313 от това съдебно решение Общият съд заключава, че почти всички, а не всички доказателства подкрепят извода, че жалбоподателите са участвали в разглежданото единно продължено нарушение. От това следва, че на практика Общият съд не се е позовал на срещите на IFS от 14 ноември 2001 г. и на FSKI от 23 януари и 5 юли 2002 г., за да приеме, че Комисията е представила доказателство за участието на жалбоподателите в нарушението на германска територия в периода от 7 юли 2000 г. до 9 ноември 2004 г.

70 Накрая, що се отнася до довода на жалбоподателите, че Общият съд е приел погрешно в точки 235, 239 и 298 от обжалваното съдебно решение, че опит за постигане на съгласие представлява вече нарушение на член 101 ДФЕС, следва да се припомни, че понятието „съгласувана практика“ по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС има предвид форма на сътрудничество между предприятия, която, без да бъде изведена до осъществяването на споразумение в тесния смисъл на думата, представлява съзнателно практическо сътрудничество между тях във вреда на конкуренцията (вж. в този смисъл решение от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, т. 115 и цитираната съдебна практика).

71 Така критериите за координация и сътрудничество, необходими предпоставки за наличието на „съгласувана практика“ по смисъла на същата разпоредба, трябва да се разбират в светлината на концепцията, присъща на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно конкуренцията, съгласно която всеки икономически оператор трябва да определя самостоятелно политиката, която възнамерява да следва на общия пазар (вж. в този смисъл решение от 22 октомври 2015 г., AC-Treuhand/Комисия, C-194/14 P, EU:C:2015:717, т. 32 и цитираната съдебна практика).

72 От друга страна, ако това изискване за самостоятелност не изключва правото на икономическите оператори да се приспособят по интелигентен начин към констатираното поведение или да предвидят поведението на конкурентите си, то все пак строго забранява всяко влизане в контакт, пряк или непряк, между подобни оператори, което е от естество или да повлияе върху актуалното или потенциалното пазарно поведение на конкурент, или да разкрие на такъв конкурент поведението, което съответният оператор е решил да следва сам на пазара или което възнамерява да следва, когато контактите имат за предмет или последица да доведат до конкурентни условия, които не биха съответствали на нормалните условия на разглеждания пазар предвид естеството на продуктите или на доставените престации, значението и броя на предприятията и обема на въпросния пазар (вж. решение от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, т. 117 и цитираната съдебна практика).

73 От това следва, че влизането в контакт, състоящо се в опит за постигане на съгласие относно цените, представлява съгласувана практика, която е забранена от член 101, параграф 1 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 5 декември 2013 г., Solvay/Комисия, C-455/11 P, непубликувано, EU:C:2013:796, т. 40).

74 Ето защо втората част на второто основание, както и второто основание в неговата цялост трябва да бъдат отхвърлени по същество.

По третото основание

Доводи на страните

75 В рамките на третото основание, съдържащо четиринадесет части, които следва да се разгледат заедно, жалбоподателите изтъкват, че Общият съд е изопачил на няколко пъти явно и определено съдържанието на преписката, като същевременно е допуснал грешки при прилагане на правото и нарушения на признатите принципи за събиране на доказателства.

76 Жалбоподателите смятат, първо, че в точка 87 от обжалваното съдебно решение Общият съд е изопачил исканията за събиране на доказателства, които се намират в точка 117 от жалбата и в точка 24 от репликата, както и изложението им в хода на съдебното производство. Второ, в точка 119 от обжалваното решение Общият съд изопачил някои точки от спорното решение относно твърдените обсъждания за увеличаването на цените на крановете и фитингите в рамките на FSKI. Трето, в точка 130 от същото съдебно решение Общият съд изопачил съображение 852 от спорното решение във връзка с твърдяната принадлежност на жалбоподателите към няколко мултипродуктови сдружения. Четвърто, в точки 152—155 от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил някои точки от изложението на възраженията от 26 март 2007 г. във връзка с оплакването за редовни споразумения относно цените в рамките на IFS. Пето, в точка 193 от посоченото съдебно решение Общият съд изопачил изложението на жалбоподателите относно първото основание на жалбата. Шесто, в точка 208 от същото съдебно решение Общият съд изопачил искането за събиране на доказателства, което се намира в точка 46 от жалбата относно изслушването на свидетелите Schinle и Kook във връзка със срещата на IFS от 5 октомври 2000 г. Седмо, в точка 213 от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил доказателствата и допуснал нарушение на принципите за събиране на доказателства във връзка със съдържанието на записките на сътрудника на Hansgrohe, г-н Schinle, отнасящи се до срещата на IFS от 5 октомври 2000 г. Осмо, в точка 218 от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил доказателствата във връзка със срещата на IFS от 20 ноември 2002 г. и не уважил искания за събиране на доказателства, които се намират в точка 27 от репликата. Девето, в точка 230 от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил искания за събиране на доказателства, които се намират в точки 57, 59 и 61 от жалбата, както и доводите на жалбоподателите във връзка с повишаванията на цените „поради особени събития“. Десето, в точки 277—282 от посоченото съдебно решение Общият съд изопачил доказателствата, доводите на жалбоподателите и искането за събиране на доказателства, които се намират в точка 90 от жалбата във връзка със срещата на FSKI от 7 и 8 юли 2000 г. Единадесето, в точка 299 и сл. от същото съдебно решение Общият съд изопачил съдържанието на протокола от срещата на FSKI от 17 януари 2003 г. във връзка с твърдяното съгласуване относно пътните такси и искането на жалбоподателите за събиране на доказателства, което се намира в точка 101 от жалбата. Дванадесето, в точка 312 и сл. от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил спорното решение във връзка със стойността на доказателствата относно срещата на IFS от 24 април 2001 г. и срещите на FSKI от 23 януари и 5 юли 2002 г. Тринадесето, в точка 321 от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил изложението на жалбоподателите, което се намира в точка 110 от жалбата и в точка 43 от репликата, като приема погрешно, че жалбоподателите не са изтъкнали нито един довод относно срещата на VCG от 30 октомври 2001 г. Четиринадесето, в точка 324 от същото съдебно решение били изопачени съображение 572 и сл. от спорното решение във връзка с твърдения упрек за съгласуване на цените за 2005 г. в рамките на AFICS.

77 Във връзка с това, в рамките на твърдените от жалбоподателите седмо и дванадесето изопачаване, те установяват различна преценка от страна на Общия съд на едни и същи доказателства в настоящото дело и в делата, довели до постановяване на решенията от 16 септември 2013 г., Villeroy & Boch Austria и др./Комисия (T-373/10, T-374/10, T-382/10 и T-402/10, непубликувано, EU:T:2013:455), и от 16 септември 2013 г., Keramag Keramische Werke и др./Комисия (T-379/10 и T-381/10, непубликувано, EU:T:2013:457), по отношение по-специално на съдържанието и съобразяването с цел установяване на наличието на антиконкурентни практики на някои срещи, в които жалбоподателите са участвали.

78 Според Комисията следва да се отхвърли всяко едно от тези твърдения за изопачаване или защото почиват на погрешно разбиране на обжалваното съдебно решение, или защото критикуваните точки от съдебното решение не са уважени и не могат да засегнат законосъобразността на посоченото съдебно решение, или поради факта че чрез третото основание жалбоподателите отчасти целят в действителност нова преценка на фактите, без да може да бъде доказано явно изопачаване от страна на Общия съд.

79 По отношение по-специално на твърдените изопачения относно исканията за събиране на доказателства, Комисията посочва, че Общият съд е единствено компетентен да прецени необходимо ли е допълването на информацията, с която разполага, и че фактът, че дадено искане на жалбоподателите не може да има последици върху преценката на Общия съд, поради което е било отхвърлено, не означава, че това искане е изопачено. Освен това определящо било не толкова факта дали искането на мерките е явно опорочено, колкото това дали доказателството е било изопачено, което не е изтъкнато от жалбоподателите. Във всеки случай, що се касае до изопачаването на доказателствата, то трябва да е явно.

80 В заключение според Комисията в обжалваното съдебно решение Общият съд не е прекрачил границите на разумна преценка на доказателствата, като тя съответствала на направената в точка 133 от решение от 16 септември 2013 г., Keramag Keramische Werke и др./Commission (T-379/10 и T-381/10, непубликувано, EU:T:2013:457).

Съображения на Съда

81 На първо място, що се отнася до частите на третото основание относно събирането на доказателства, според постоянната съдебна практика съдът на Съюза трябва да реши дали е необходимо да се представи даден документ в зависимост от обстоятелствата по спора, в съответствие с разпоредбите на Процедурния правилник, приложими по отношение на събирането на доказателства. Що се отнася до Общия съд, от разпоредбите на член 49 и член 65, буква б) от неговия процедурен правилник в редакцията му, приложима към датата на постановяване на обжалваното съдебно решение, следва, че искането за представяне на какъвто и да е документ е част от събирането на доказателства, което този съд може да разпореди на всеки етап от производството (вж. в този смисъл решения от 2 октомври 2003 г., Salzgitter/Комисия, C-182/99 P, EU:C:2003:526, т. 41 и цитираната съдебна практика, от 2 октомври 2003 г., Aristrain/Комисия, C-196/99 P, EU:C:2003:529, т. 67 и цитираната съдебна практика, от 2 октомври 2003 г., Ensidesa/Комисия, C-198/99 P, EU:C:2003:530, т. 28 и цитираната съдебна практика, и от 2 октомври 2003 г., Corus UK/Комисия, C-199/99 P, EU:C:2003:531, т. 67 и цитираната съдебна практика).

82 Следователно, доколкото Общият съд е отхвърлил исканията на жалбоподателите за изслушване на свидетелите, като е приел, че посочените мерки не са необходими, първо, с оглед на разглеждането на доказателствата, които установяват наличието на единно продължено нарушение в точки 109—147 от обжалваното съдебно решение, второ, с оглед на констатацията в точка 213 от посоченото съдебно решение, че записките на Hansgrohe са достатъчни, за да се докаже наличието на незаконосъобразно поведение по време на срещата на IFS от 5 октомври 2000 г., трето, с оглед на констатацията в точка 218 от същото съдебно решение, че протоколът от срещата на IFS от 20 ноември 2002 г. доказва осъществяването на непосредствен контакт между икономическите оператори, който е от естество да наруши правилата на конкуренцията, четвърто, с оглед на анализа на отговорността на жалбоподателите за антиконкурентното поведение в контекста на конкретните събития, който се намира в точки 231—253 от обжалваното съдебно решение, пето, с оглед на разглеждането на доказателствата, които установяват незаконосъобразното естество на срещите на FSKI от 7 и 8 юли 2000 г. в точки 275—284 от посоченото съдебно решение, и шесто, с оглед на анализа в точки 296—306 от същото съдебно решение в резултат на констатацията на Общия съд, че по време на срещите на FSKI от 17 януари и 4 юли 2003 г. е доказан опит за постигане на съгласие по отношение на последиците, които следва да се изведат от въвеждането на пътни такси в Германия във връзка с повишаването на цените, шестата част на третото основание следва да се отхвърли в нейната цялост, както и първата част, а също и частите от осма до единадесета на това основание, доколкото се отнасят до събирането на доказателства.

83 На второ място, що се отнася до частите на третото основание относно изопачаванията на доводите на жалбоподателите, се налага констатацията, че с изключение на поддържаното от тях в подкрепа на тринадесетата част на това основание, чрез тези части те твърдят не че Общият съд е пропуснал да разгледа изтъкнатите в първоинстанционното производство основания, а че е разтълкувал и обобщил техните доводи по неправилен начин.

84 Достатъчно е обаче да се констатира, че доколкото жалбоподателите не твърдят, че Общият съд е пропуснал да разгледа предявените в първоинстанционното производство основания, въпросът дали Общият съд е обобщил по неправилен начин доводите на жалбоподателите не е относим към решаването на настоящия спор, поради което петата и десетата част на третото основание в тяхната цялост и първата и деветата част на това основание трябва да се отхвърлят, доколкото се отнасят до изопачаването на доводите на жалбоподателите (вж. в този смисъл решение от 1 юли 2010 г., Knauf Gips/Комисия, C-407/08 P, EU:C:2010:389, т. 32).

85 На трето място, що се отнася до тринадесетата част на третото основание, в която жалбоподателите твърдят, че Общият съд погрешно е направил извода, че те не са изтъкнали нито един довод относно срещата на VCG от 30 октомври 2001 г., се налага констатацията, от една страна, че в точка 316 от обжалваното съдебно решение Общият съд е посочил, че жалбоподателите не оспорват участието си в срещите на национални професионални сдружения на белгийска и френска територия, а оспорват естеството на действията, настъпили по време на посочените срещи. По този начин жалбоподателите твърдят, че тъй като решенията, взети в рамките на всяко предприятие, са били на равнището на дружеството майка и тъй като техните представители на тези срещи не са разполагали със свобода на договаряне, обменът на информация относно цените, осъществен по този повод, не може да бъде приравнен на координиране на повишаването на цените и поради тази причина няма антиконкурентен предмет. От друга страна, доколкото в точка 110 от жалбата си за отмяна и в точка 43 от репликата си пред Общия съд, изтъкнати в подкрепа на настоящата жалба, жалбоподателите формално оспорват наличието на съгласуване относно цените по време на срещата на VCG от 30 октомври 2001 г., това основно е поради цитираните по-горе причини. Тези причини обаче Общият съд правилно е отхвърлил в точка 318 от обжалваното съдебно решение. При тези условия следва да се приеме, че въпреки формулировката в точка 321 от обжалваното съдебно решение, която оставя впечатлението, че жалбоподателите не са оспорили антиконкурентното естество на срещата от 30 октомври 2001 г., въпросната формулировка няма отражение върху разрешаването на настоящия спор. Следователно тринадесетата част на третото основание е неоснователна.

86 На четвърто място, що се отнася до частите на третото основание относно изопачаването на доказателствата, следва да се припомни, че изопачаване е налице, когато, без да се основава на нови доказателства, преценката на наличните доказателства е явно неправилна. Въпреки това изопачаването трябва ясно да личи от доказателствата по делото, без да е необходимо да се прибягва до нова преценка на фактическите обстоятелства и на доказателствата. Впрочем, когато жалбоподателят твърди изопачаване на доказателствата от Общия съд, той трябва точно да посочи доказателствата, за които се твърди, че са били изопачени от него, и да покаже грешките в преценката, които според него са навели Общия съд на това изопачаване (вж. в този смисъл решение от 3 декември 2015 г., Италия/Комисия, C-280/14 P, EU:C:2015:792, т. 52).

87 Цялата седма част на третото основание обаче, както и осма, десета и единадесета част на това основание, доколкото се отнасят до изопачаването на доказателствата, почиват на откъслечен и погрешен прочит на обжалваното съдебно решение. Всъщност жалбоподателите целят Съдът да извърши нова преценка на фактите и доказателствата, което не е от неговата компетентност на етапа на обжалването. Следователно седмата, осмата, десетата и единадесетата част на третото основание са недопустими, доколкото се отнасят до изопачаването на доказателствата.

88 На пето място, що се отнася до частите на третото основание относно изопачаването на спорното решение и на изложението на възраженията от 26 март 2007 г., се налага констатацията, че първо, що се отнася до втората и третата части на това основание, въпреки че жалбоподателите смятат, че Общият съд е използвал неточни формулировки в точка 119 от обжалваното съдебно решение, в която е приел, че повишаванията на цените в областта на крановете и фитингите, а не само цифрите от продажбите, са били обсъждани по време на двете срещи на FSKI, и че формулировката в точка 130 от посоченото съдебно решение може да бъде разбрана като указваща, че те участват в повече от едно мултипродуктово сдружение, тези формулировки, безспорно неточни, не са в състояние да поставят под въпрос извода, най-напред, че двустранните контакти между предприятията потвърждават наличието на тесни връзки между трите подгрупи продукти, по-нататък, че жалбоподателите са съзнавали цялостното тайно поведение, в което са упрекнати, или разумно са могли да предвидят, че установеното нарушение се отнася до тези три подгрупи, и накрая, че жалбоподателите са участвали в разглежданото единно продължено нарушение поради участието си в срещите на IFS, които се отнасят до посочените три подгрупи продукти. Следователно втората и третата част не могат да бъдат уважени.

89 Второ, що се отнася до четвъртата част на третото основание, е достатъчно да се констатира, че от прочита на точки 150—159 от обжалваното съдебно решение не следва явно изопачаване на съдържанието на изложението на възраженията от 26 март 2007 г. По същество жалбоподателите целят Съдът да направи нова преценка на фактите и доказателствата, което е недопустимо на етапа на обжалването. Следователно тази четвърта част е недопустима.

90 Трето, що се отнася до дванадесетата част на третото основание, на първо място, както става ясно от точка 69 от настоящото решение, Общият съд не е разгледал срещите на IFS от 14 ноември 2001 г. и на FSKI от 23 януари и 5 юли 2002 г., нито е основал изводите си относно твърдяното нарушение на тези срещи, и на второ място, по отношение на довода относно разрешението, възприето в решения от 16 септември 2013 г., Villeroy & Boch Austria и др./Комисия (T-373/10, T-374/10, T-382/10 и T-402/10, непубликувано, EU:T:2013:455), и от 16 септември 2013 г., Keramag Keramische Werke и др./Комисия (T-379/10 и T-381/10, непубликувано, EU:T:2013:457), който е изтъкнат и в рамките на седмата част на третото основание, според постоянната съдебна практика задължението на Общия съд да мотивира решенията си по принцип не може да включва задължението да обоснове възприетото по дадено дело разрешение спрямо възприетото по друго дело, с което е бил сезиран, въпреки че то се отнася до едно и също решение (вж. решение от 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 66 и цитираната съдебна практика). Следователно цялата дванадесета част на третото основание и седмата част на това основание, доколкото се отнася до довода във връзка с разрешението, възприето от Общия съд в решения от 16 септември 2013 г., Villeroy & Boch Austria и др./Комисия (T-373/10, T-374/10, T-382/10 и T-402/10, непубликувано, EU:T:2013:455), и от 16 септември 2013 г., Keramag Keramische Werke и др./Комисия (T-379/10 и T-381/10, непубликувано, EU:T:2013:457), са неоснователни.

91 Четвърто, що се отнася до четиринадесетата част на третото основание, се налага констатацията, че тя почива на погрешен прочит на обжалваното съдебно решение. Всъщност от текста на точка 324 от посоченото съдебно решение не следва, че използваната от Общия съд формулировка изопачава явно съдържанието на спорното решение, по-специално що се отнася до естеството на твърдените действия, а именно увеличаването на цените, което следва определен цикъл. Във всеки случай посочената формулировка не поставя под въпрос нито антиконкурентния характер на срещата на AFICS от 25 февруари 2004 г., нито участието на жалбоподателите във въпросната среща. Следователно четиринадесетата част е неоснователна.

92 От всички изложени по-горе съображения следва, че третото основание трябва да бъде отхвърлено като отчасти недопустимо и отчасти по същество.

По четвъртото основание

93 С четвъртото си основание, което се състои от две части, жалбоподателите изтъкват процесуални грешки и нарушение на член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд, на член 48, параграф 2, член 47, първа алинея и член 52, параграф 3 от Хартата във връзка с член 6, параграфи 1 и 3 от ЕКПЧ поради приемането на непротивопоставими доказателства, съобразяването на просрочени доводи на Комисията и отхвърлянето на исканията за събиране на доказателства без достатъчно мотиви.

По първата част на четвъртото основание

– Доводи на страните

94 В първата част на четвъртото основание жалбоподателите изтъкват, че Общият съд е приел и преценил основни уличаващи доказателства, които не са били посочени в изложението на възраженията от 26 март 2007 г. или в спорното решение и които дори отчасти са били представени късно в производството. В този смисъл Общият съд освен това взел предвид и използвал срещу жалбоподателите в обжалваното съдебно решение просрочени писмени доводи, изтъкнати от Комисията след приключването на писмената фаза на производството, и без да им предостави възможност да отговорят на твърденията на Комисията.

95 Във връзка с това по-специално Общият съд, на първо място, в точки 162—167 от обжалваното съдебно решение допуснал грешка при прилагане на правото, отричайки наличието на нарушение на правото на защита на жалбоподателите в резултат на използването на бележките относно събранието на IFS от 5 октомври 2000 г. в спорното решение, като самият той нарушил правото им на защита, разрешавайки и използвайки това доказателство. Освен това тази част на обжалваното съдебно решение почивала изцяло на просрочени доводи на Комисията, доколкото тези доводи били изтъкнати за първи път повече от година и половина след приключването на писмената фаза на производството. Следователно, като е взел предвид посочените доводи, при това без дори да е предоставил на жалбоподателите възможността да им отговорят отново писмено, Общият съд нарушил член 48, параграф 2 от процедурния си правилник, принципа на равенство на процесуалните възможности и правото на изслушване на жалбоподателите.

96 На второ място, в точка 226 и сл. от обжалваното съдебно решение Общият съд, първо, допуснал грешка при прилагане на правото, като погрешно отхвърлил нарушение на правото на защита на жалбоподателите от Комисията поради вземането предвид на бележките относно срещата на IFS от 9 април 2003 г., и второ, като е взел предвид тези бележки и просроченото изложение на Комисията относно възможността да се намерят посочените бележки в преписката по производството, самият той допуснал процесуална грешка и нарушил правото на защита на жалбоподателите.

97 На трето място, обжалваното съдебно решение почивало на нарушения на правото на защита по отношение на посочените по-горе бележки във връзка със срещите на IFS от 5 октомври 2000 г. и 9 април 2003 г., доколкото Общият съд е използвал тези бележки и е направил изводи от тях в точки 213, 215, 228, 281 и сл. и 313 от обжалваното съдебно решение, при положение че тези доказателства са непротивопоставими.

98 Комисията поддържа, че жалбоподателите са имали достъп до неповерителния вариант на документите, на които те са се позовавали, и че доводите на Комисията, основани на тези документи, представляват не ново основание, а разясняване по искане на Общият съд. По-специално, тя просто отговорила на неточния довод на жалбоподателите, а те имали възможността да обсъдят разглежданите въпроси в хода на изслушването.

– Съображения на Съда

99 Безспорно правото на достъп до преписката на Комисията цели да осигури ефективно упражняване на правото на защита — право, което е сред основните принципи на правото на Съюза и същевременно е установено в член 6 от ЕКПЧ, като нарушение на това право на достъп в хода на производството, предшестващо приемането на спорното решение, по принцип може да доведе до отмяната на това решение, когато е накърнено правото на защита на засегнатото предприятие (вж. в този смисъл решение от 2 октомври 2003 г., Corus UK/Комисия, C-199/99 P, EU:C:2003:531, т. 126 и 127 и цитираната съдебна практика).

100 В подобна хипотеза настъпилото нарушение не е узаконено единствено поради факта, че достъпът до преписката е бил възможен в хода на съдебното производство, образувано по евентуална жалба за отмяна на спорното решение. Когато достъпът е осигурен на този етап, засегнатото предприятие трябва да докаже не че ако е имало достъп до несъобщените документи, решението на Комисията е щяло да има различно съдържание, а единствено че посочените документи са можели да бъдат от полза за защитата му (вж. решение от 2 октомври 2003 г., Corus UK/Комисия, C-199/99 P, EU:C:2003:531, т. 128 и цитираната съдебна практика).

101 В това отношение, на първо място, що се отнася до бележките относно срещата на IFS от 5 октомври 2000 г., от точки 165—167 от обжалваното съдебно решение следва, първо, че жалбоподателите са имали достъп до посочените бележки преди съдебното производство, второ, че те са посочени в изложението на възраженията от 26 март 2007 г., и трето, че са били предмет на обсъждане пред Общия съд.

102 На второ място, що се отнася до бележките на IFS от 9 април 2003 г., от точка 226 от обжалваното съдебно решение следва, от една страна, че неповерителния им вариант е достъпен за жалбоподателите преди съдебното производство, а от друга, че в писмото си от 12 март 2013 г. Комисията е потвърдила, че първата страница от тези бележки е достъпна без ограничение и че неповерителният вариант на втората страница може да бъде намерен в преписката ѝ. Посочените страници също са били предмет на обсъждане пред Общия съд.

103 Впрочем следва да се подчертае, че противно на твърдяното от жалбоподателите, обстоятелството, че спорното решение се отнася не до посочените бележки в тяхната цялост, а единствено до една страница или до едно приложение към тях, не е от естество да доведе до нарушение на правото на защита. Всъщност подобни позовавания са достатъчни, за да бъде идентифициран съответният документ.

104 На трето място, що се отнася до доводите на Комисията, за които се твърди, че са просрочени, относно посочените по-горе документи, се налага констатацията, че от точки 29—38 от обжалваното съдебно решение следва, че Общият съд е поставил писмени въпроси на жалбоподателите и на Комисията и че на 20 март 2013 г. е проведено съдебно заседание. Следователно писмените доводи по искане на Общия съд, които служат за изясняване на някои точки за обсъждане, преди да бъдат обсъдени в хода на съдебно заседание, не могат да се приемат за просрочени. Освен това твърдяният просрочен характер на тези доводи не поставя под въпрос факта, че жалбоподателите действително са имали достъп до бележките относно срещите на IFS от 5 октомври 2000 г. и 9 април 2003 г.

105 При тези условия Общият съд не може да бъде упрекнат, че е нарушил член 48, параграф 2 от процедурния си правилник, нито че е нарушил правото на защита на жалбоподателите. Следователно първата част на четвъртото основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част на четвъртото основание

– Доводи на страните

106 Във втората част на четвъртото основание по същество жалбоподателите твърдят, че отказът на Общия съд да изслуша свидетели на обвинението е нарушил правото им на справедлив съдебен процес. Общият съд не уважил нито едно от исканията за събиране на доказателства, подадени от жалбоподателите. Така, отхвърляйки резюмирано тези искания в точки 135, 200, 214, 236, 240, 245, 270, 283 и 305 от обжалваното съдебно решение Общият съд нарушил правото на жалбоподателите на справедлив съдебен процес, както и член 6, параграф 3, буква г) от ЕКПЧ.

107 Комисията смята, че от постоянната практика на Съда следва, че правомощието на Общия съд да прецени релевантността на искане за събиране на доказателства спрямо предмета на спора и необходимостта от изслушване на свидетелите се съвместява с основното право на справедлив съдебен процес, и по-специално с член 6, параграф 3, буква г) от ЕКПЧ.

– Съображения на Съда

108 Най-напред следва да се припомни, че Общият съд самостоятелно преценява евентуалната необходимост от допълване на данните, с които разполага по висящите пред него дела. Наличието или липсата на доказателствен характер на материалите по делото попада в обхвата на неговата самостоятелна преценка на фактите, която остава извън контрола на Съда в рамките на производството по обжалване, освен в случай на изопачаване на представените на Общия съд доказателства или когато от съдържащите се в преписката документи проличава неточност на фактическите констатации на последния (вж. решение от 12 юни 2014 г., Deltafina/Комисия, C-578/11 P, EU:C:2014:1742, т. 67 и цитираната съдебна практика).

109 По-нататък, според постоянната съдебна практика, дори формулирано в жалбата искане за изслушване на свидетели да посочва точно фактите, по които следва да се изслуша свидетелят или свидетелите, и съображенията, обосноваващи изслушването им, Общият съд трябва да прецени относимостта на искането с оглед на предмета на спора и необходимостта от изслушване на посочените свидетели (вж. решения от 19 декември 2013 г., Siemens и др./Комисия, C-239/11 P, C-489/11 P и C-498/11 P, непубликувано, EU:C:2013:866, т. 323 и цитираната съдебна практика).

110 Накрая, правото на преценка на Общия съд се съвместява с основното право на справедлив съдебен процес, и по-специално с член 6, параграф 3, буква г) от ЕКПЧ. Всъщност от практиката на Съда следва, че последната разпоредба не признава на обвиняемия абсолютно право да му се осигурява явяване на свидетели пред съответния съд и че по принцип съдът трябва да се произнесе по необходимостта или по уместността да се призове свидетел. Член 6, параграф 3 от ЕКПЧ не изисква призоваването на всеки свидетел, а цели пълно равенство на процесуалните възможности, гарантиращо, че в своята цялост производството по спора е осигурило на обвиняемия подходяща и достатъчна възможност да оспори лежащите върху него подозрения (вж. в този смисъл решение от 19 декември 2013 г., Siemens и др./Комисия, C-239/11 P, C-489/11 P и C-498/11 P, непубликувано, EU:C:2013:866, т. 324 и 325 и цитираната съдебна практика).

111 От това следва, че втората част на четвъртото основание, както и четвъртото основание в неговата цялост трябва да се отхвърлят по същество.

По петото основание

Доводи на страните

112 Петото основание, съдържащо две части, които трябва да се разгледат заедно, е изведено от нарушение на задължението за мотивиране, както и от нарушение на член 101 ДФЕС по отношение на правната квалификация единно продължено нарушение и на отговорността на жалбоподателите във връзка с това.

113 В първата част на това основание жалбоподателите поддържат, че нито в точки 118—128 от обжалваното съдебно решение, нито в друга точка от това решение Общият съд е мотивирал в достатъчна степен констатациите си относно наличието на взаимно допълване между установените практики, което представлява предпоставка за квалифицирането на нарушение като единно.

114 Във втората част на посоченото основание по същество жалбоподателите изтъкват, че в точка 180 и сл. от обжалваното съдебно решение Общият съд е разтълкувал неправилно практиката на Съда по отношение на правното квалифициране на единното продължено нарушение, по-специално тъй като по принцип единно продължено нарушение може да бъде налице само между конкуренти и във всеки случай тъй като Общият съд не може въз основа на фактите и доказателствата, които се съдържат в преписката, да направи извод, че жалбоподателите са участвали в подобно нарушение.

115 Комисията отвръща, че Общият съд е анализирал различни действия в групата на засегнатите предприятия в известен брой точки от обжалваното съдебно решение и че е препратил към релевантните точки от спорното решение. По-специално от практиката на Съда следвало, че взаимното допълване на практиките не е условие, за да се установи наличието на единно нарушение, като твърдяната липса на анализ в това отношение следователно не представлявала липса на мотиви.

116 Що се отнася до втората част на петото основание, Комисията изтъква, че нарушение на член 101 ДФЕС е налице и ако поведението на предприятие, когато е координирано с това на други предприятия, има за цел да ограничи конкуренцията на съответния пазар, без да е необходимо това предприятие да е извършвало дейност на този пазар. Тя добавя, че в конкретния случай чрез участието си в тайните срещи участниците са се съгласили с единната икономическа цел. За да се вмени на жалбоподателите незаконното поведение, установено от други предприятия, било достатъчно те да са знаели за това поведение или да са могли разумно да го предвидят. Общият съд на няколко пъти разглеждал съответните срещи на картела, като установил, че релевантната информация е била разменяна между производителите на трите подгрупи продукти, което било достатъчно, за да се установи, че „са знаели или се предполага, че знаят за незаконното поведение“.

Съображения на Съда

117 Съгласно постоянната съдебна практика нарушението на член 101, параграф 1 ДФЕС може да бъде извършено не само с отделно действие, но и с поредица от действия или с продължено поведение дори когато един или няколко елемента от тази поредица от действия или от това продължено поведение биха могли и сами по себе си да съставляват нарушение на посочената разпоредба. Така, когато различните дейности се вписват в един „общ план“ поради своята еднаква цел, нарушаваща конкуренцията във вътрешния пазар, Комисията е в правото си да търси отговорност за тези дейности в зависимост от участието в нарушението, разглеждано в

неговата цялост (вж. решение от 24 юни 2015 г., Fresh Del Monte Produce/Комисия и Комисия/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P и C-294/13 P, EU:C:2015:416, т. 156 и цитираната съдебна практика).

118 Следователно предприятието, участвало в такова единно и комплексно нарушение със свои собствени действия, които попадат в обхвата на понятията за „споразумение“ или за „съгласувана практика“ с антиконкурентна цел по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС и целят да допринесат за осъществяването на нарушението в неговата цялост, може да носи отговорност и за действията, извършени от други предприятия в рамките на същото нарушение, за целия период на участието му в посоченото нарушение. Такъв е случаят, когато е доказано, че това предприятие е възнамерявало да допринесе със собствените си действия за преследваните от всички участници общи цели и че е знаело за предвижданите или вече извършени от други предприятия действия в изпълнение на същите цели или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск (вж. решение от 24 юни 2015 г., Fresh Del Monte Produce/Комисия и Комисия/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P и C-294/13 P, EU:C:2015:416, т. 157 и цитираната съдебна практика).

119 Ето защо предприятието може да е участвало пряко във всички антиконкурентни действия, които съставляват съответното единно продължено нарушение, като в този случай Комисията е в правото си да търси от него отговорност за всички действия и следователно за посоченото нарушение в неговата цялост. Предприятието може да е участвало пряко и само в част от антиконкурентните действия, съставляващи това единно продължено нарушение, но да е знаело за всички други предвиждани или вече извършени от останалите участници в картела противоправни действия в изпълнение на същите цели или е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск. В този случай Комисията също е в правото си да търси от това предприятие отговорност за всички антиконкурентни действия, съставляващи това нарушение, и следователно за нарушението в неговата цялост (вж. решение от 24 юни 2015 г., Fresh Del Monte Produce/Комисия и Комисия/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P и C-294/13 P, EU:C:2015:416, т. 158 и цитираната съдебна практика).

120 Обратно, ако предприятието е участвало пряко в едно или повече антиконкурентни действия, съставляващи единно продължено нарушение, но не е доказано, че то е възнамерявало да допринесе със собствените си действия за всички преследвани от останалите участници в картела общи цели и че е знаело за всички предвиждани или вече извършени от споменатите участници противоправни действия в изпълнение на същите цели или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск, Комисията е в правото си да търси от него отговорност само за действията, в които пряко е участвало, както и за предвижданите или вече извършените от останалите участници действия в изпълнение на същите като преследваните от това предприятие цели, за които действия е доказано, че предприятието е знаело или е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск (вж. решение от 24 юни 2015 г., Fresh Del Monte Produce/Комисия и Комисия/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P и C-294/13 P, EU:C:2015:416, т. 159 и цитираната съдебна практика).

121 В това отношение Съдът вече е постановил, че за да бъдат квалифицирани различни действия като единно продължено нарушение, Общият съд не е длъжен да провери дали между тях има връзка на взаимно допълване, в смисъл че всяко от тях е предназначено да противостои на една или повече последици от нормалното развитие на конкуренцията, и дали посредством взаимодействие допринасят за настъпването на всички търсени от извършителите им антиконкурентни последици в рамките на цялостен план, насочен към постигане на единна цел. За сметка на това условието относно понятието за „единна цел“ предполага да се провери дали съществуват елементи, които характеризират различните деяния, съставляващи нарушението, и които могат да указват, че фактическото поведение на други участващи предприятия няма същия предмет или същите антиконкурентни последици, поради което не се вписва в един

„общ план“ поради своята еднаква цел, нарушаваща конкуренцията във вътрешния пазар (вж. в този смисъл решение от 19 декември 2013 г., Siemens и др./Комисия, C-239/11 P, C-489/11 P и C-498/11 P, непубликувано, EU:C:2013:866, т. 247 и 248).

122 Освен това от практиката на Съда не може да се заключи, че член 101, параграф 1 ДФЕС се отнася единствено до предприятията, извършващи дейност на засегнатия от ограниченията на конкуренцията пазар или пък на пазарите, които спрямо него се намират нагоре или надолу по веригата или са съседни, или до предприятията, които ограничават самостоятелността на поведението си на даден пазар по силата на споразумение или съгласувана практика. Всъщност от трайно установената практика на Съда следва, че текстът на член 101, параграф 1 ДФЕС се отнася общо до всички споразумения и всички съгласувани практики, които в рамките на хоризонтални или вертикални отношения нарушават конкуренцията на вътрешния пазар, независимо от това на кой пазар извършват дейност участниците дори когато съответните уговорки засягат само търговското поведение на един от тези участници (вж. в този смисъл решение от 22 октомври 2015 г., AC-Treuhand/Комисия, C-194/14 P, EU:C:2015:717, т. 34 и 35 и цитираната съдебна практика).

123 В настоящия случай се налага констатацията, първо, че в точки 90—92 от обжалваното съдебно решение Общият съд е припомнил практиката относно понятието „единно продължено нарушение“. Второ, в точки 93—108 от посоченото съдебно решение Общият съд е припомнил съдебната практика относно доказателствената тежест. Трето, в точки 111—147 от същото съдебно решение при разглеждането на основанието на жалбоподателите относно квалифицирането на разглежданото нарушение като единно продължено нарушение Общият съд е упражнил контрол върху това дали противоправните практики и действия се вписват в един „общ план“.

124 При тези условия, тъй като Общият съд е разгледал дали спорните противоправни практики и действия се вписват в един „общ план“ и тъй като конкурентното отношение между участващите предприятия не е предпоставка за квалифицирането на антиконкурентните действия като единно продължено нарушение, Общият съд не може да бъде упрекнат, че е мотивирал в недостатъчна степен прегледа на квалификацията на разглежданите практики и действия като единно продължено нарушение.

125 По този начин, като приема, че жалбоподателите са отговорни поради, от една страна, прякото участие в твърдяното нарушение, а от друга страна, непрякото участие в него, доколкото са знаели за всички предвиждани или вече извършени от другите участници в картела противоправни действия в изпълнение на същите цели или са могли разумно да ги предвидят и са били готови да понесат свързания с тях риск, Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото.

126 Следователно петото основание трябва да се отхвърли по същество.

По шестото основание

Доводи на страните

127 С шестото основание, съдържащо три части, които трябва да се разгледат заедно, жалбоподателите поддържат, че Общият съд е допуснал нарушение на член 101 ДФЕС, като е приел, че обсъжданията, които са се състояли по време на различните срещи, следва да се квалифицират като умишлени ограничения на конкуренцията, както и като е предположил, че жалбоподателите са били длъжни да се разграничат от обсъжданията на неконкурентните предприятия.

128 В първата част на това основание жалбоподателите изтъкват, че съгласувана практика по принцип може да бъде налице само между предприятия, които се намират в конкуренция едни с други. Като е преценил обаче в точка 212 от обжалваното съдебно решение, че обмен на чувствителна информация може сам по себе си да бъде антиконкурентен, Общият съд се основал на неточен критерий и пропуснал да вземе предвид икономическата рамка на съответните обсъждания. Следователно той нарушил член 101 ДФЕС.

129 Във втората част на шестото основание жалбоподателите поддържат, че Общият съд е нарушил също член 101 ДФЕС, като е приел в точки 251 и 252 от обжалваното съдебно решение, че за да се освободят от отговорността за разглежданото нарушение, жалбоподателите трябва да се разграничат от всякакви обсъждания, състояли се в рамките на IFS, в които те са участвали. Не съществувала обаче презумпция относно антиконкурентния характер на съгласуване между неконкурентни предприятия. Според жалбоподателите поради тази причина не може от присъствието им на обсъжданията относно теми във връзка с пазари, на които те не извършват дейност, да се правят изводи по отношение на факта, че поддържат незаконна дейност.

130 В третата част на шестото основание жалбоподателите смятат, че Общият съд е нарушил член 101 ДФЕС, като е приел в точки 235, 239 и 298 от обжалваното съдебно решение, че „опит за постигане на съгласие“, без доказателства за наличието на подобно съгласие, е достатъчен, за да се установи наличието на съгласувана практика. Според жалбоподателите „опит за постигане на съгласие“ на неконкурентните предприятия не е достатъчен, за да се установи нарушение на член 101 ДФЕС.

131 Комисията отговаря, че конкурентното отношение е установено за срещите на картела, на които жалбоподателите не са единствените производители на керамични изделия. Според нея натискът, за който се твърди, че е упражнен от търговците на едро, не е лишил жалбоподателите от тяхната самостоятелност. Освен това те не само имали възможността да реагират на този натиск индивидуално, но и избрали съвместна практика на тайно споразумение и направили опит да договорят календар за въвеждането на ценовото увеличаване. Комисията подчертава, че противно на доводите на жалбоподателите, обменът на информация нарушава член 101 ДФЕС, доколкото представлява опора за друг антиконкурентен механизъм.

132 Комисията изтъква, че обсъждането на цените не засяга изключително трети пазари. Освен това задължението да се разграничат от обсъжданията, проведени в рамките на IFS, произхождало от характера на нарушението като единно и продължено. По-специално жалбоподателите носели отговорност за незаконните действия на другите участници в картела, доколкото са знаели или е трябвало да знаят за посочените действия.

133 Комисията припомня, че от практиката на Съда следва, че е достатъчно дадено предприятие да размени сведения с конкурентите си с цел подготвяне на антиконкурентно споразумение, за да се докаже наличието на съгласувана практика по смисъла на член 101 ДФЕС. Тази институция приканва Съда да отхвърли шестото основание в неговата цялост.

Съображения на Съда

134 Най-напред, от постоянната съдебна практика следва, че обменът на чувствителна информация нарушава член 101, параграф 1 ДФЕС, по-специално когато представлява опора за друг антиконкурентен механизъм (вж. в този смисъл решение от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 281).

135 По-нататък, фактът, че се обменя търговска информация между конкуренти с цел подготвяне на антиконкурентно споразумение, е достатъчен, за да се докаже наличието на съгласувана практика по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС. В това отношение не е необходимо да се доказва, че конкурентите са се ангажирали да възприемат определен вид поведение или че са определили съвместно бъдещото си поведение на пазара (вж. в този смисъл решение от 5 декември 2013 г., Solvay/Комисия, C-455/11 P, непубликувано, EU:C:2013:796, т. 40).

136 Накрая, мълчаливото одобрение на дадена незаконосъобразна дейност, без предприятието публично да се разграничи от нейното съдържание или да съобщи за нея на административните органи, има за последица да насърчи продължаването на нарушението и пречи на разкриването му. Това съучастие съставлява пасивно участие в нарушението и следователно е от естество да ангажира отговорността на предприятието в рамките на единно споразумение. Освен това обстоятелството, че предприятието не прилага резултатите от среща с антиконкурентна цел, не е от естество да изключи неговата отговорност за участието му в картел, освен ако то се е разграничило публично от неговото съдържание (вж. в този смисъл решение от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 143 и 144).

137 При положение че, както става ясно от точка 124 от настоящото решение, конкурентното отношение между участващите предприятия не е предпоставка за квалифицирането на антиконкурентните действия, каквито са разглежданите, като единно продължено нарушение, жалбоподателите погрешно смятат, че съдебната практика, припомнена в точки 134—136 от настоящото решение, не се прилага в контекста на единно продължено нарушение.

138 Всъщност, ако доводите на жалбоподателите бъдат приети, това би лишило понятието за „единно продължено нарушение“ от част от смисъла му, тъй като подобно тълкуване би оневинило предприятията, участващи в единно продължено нарушение, от каквато и да е непряка отговорност поради действията на неконкурентните предприятия, които въпреки това чрез действията си биха допринесли за изпълнението на общия план, който е специфичен за единното продължено нарушение.

139 Следователно правилно Общият съд приема, че жалбоподателите могат да носят отговорност както за прякото си участие в разглеждания картел, така и за непрякото си участие в него, доколкото са знаели за всички предвиждани или вече извършени от другите участници в картела противоправни действия в изпълнение на същите цели или са могли разумно да ги предвидят и са били готови да понесат свързания с тях риск.

140 От всички изложени по-горе съображения следва, че шестото основание трябва да се отхвърли по същество.

141 Тъй като нито едно от посочените от жалбоподателите в подкрепа на жалбата им основания не може да се уважи, жалбата следва да се отхвърли в нейната цялост.

По съдебните разноски

142 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски.

143 Съгласно член 138, параграф 1 от този правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане жалбоподателите да се осъдят да заплатят съдебните разноски и те са загубили делото, следва те да се осъдят да заплатят съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) **Отхвърля жалбата.**

2) **Осъжда Duravit AG, Duravit SA и Duravit BeLux SPRL/BVBA да заплатят съдебните разноски.**

Подписи